

Kamnito in svobodno

Prenova hiše na Hvaru

besedilo: Ana Struna Bregar

avtorji projekta in fotografije: Dolenc Scheiwiller Architekten AG Zürich

lokacija: Hvar, Hrvaška

Ko pomislimo na Hvar, pomislimo na barvit otok s prijetno morskno klimo, na sonce, čričke, aromatične vonjave sivke in rožmarina, vino, oljke, ribe, mirne in osamljene morske zalive, obrasle z borovimi gozdički, ter kamnito arhitekturo. Hvar je privlačen poleti in pozimi.

Zaradi zelo blage mediteranske klime je Hvar v turističnem pomenu najbolj znan in atraktiven jadranski otok. Po številu sončnih dni je na prvem mestu na jadranski obali in med prvimi v Evropi. Poleg naravnih danosti so očarljiva tudi njegova naselja s številnimi kulturnozgodovinskimi spomeniki. Mediteranska arhitektura na Hvaru je odlično ohranjena. Moderna gradnja otoka še ni zelo oskrunila. Stare mediteranske hiše in ozke ulice dajejo vtis, da so graditelji kamen preoblikovali in premaknili le toliko, da služi praktičnemu namenu. Desetletja nedotaknjene kamnite hiše z majhnimi okni z lesenimi polkni, hladnimi, rahlo zatohlimi stopnišči in ozke, tlakovane uličice, povezane z obalo, vzbujajo v človeku tančico neodkritega, pozabljenega sveta, ki ga je lepo vedno znova odkrivati.

Prvi znaki turizma na otoku segajo že daleč v antično zgodovino. Ostanke rustikalnih vil (tako kmečkih kot podeželskih hiš) se nahajajo po vsem Hvaru. V srednjem veku in še kasneje so Hvar obiskovali številni avanturisti, biologi, etnologi in arheologi, ki so tam preučevali floro, minerale in antične ostanke. Ni redko, da se ljudje v Hvar zaljubijo še danes in želijo tam kar ostati. A ker jim sodobni ritem življenja pogosto tega ne omogoča, se odločijo, da si na Hvaru uredijo le svojo počitniško rezidenco. Ljudje, ki se odločajo za nakup nepremičnine na Hvaru, pogosto cenijo značilnosti lokalne arhitekture in obnovo svoje nepremičnine izvedejo skladno z lokalno stavbno identiteto. V nekaterih primerih jo dopolnijo z zanimivimi sodobnimi arhitekturnimi rešitvami, ki nudijo izjemno kakovostno bivalno ugodje. Prenova v starih mediteranskih mestih je pogosto zelo zahtevna. Lokacije niso dostopne z veliko gradbeno mehanizacijo, zato je treba izredno veliko

Ni redko, da se ljudje v Hvar zaljubijo in si želijo tam kar ostati. A ker jim sodobni ritem življenja pogosto tega ne omogoča, se odločijo, da si na Hvaru uredijo le svojo počitniško rezidenco.

dela opraviti ročno. Ker so otoki dostopni le z ladjami, pa imajo pri gradnjah pogosto probleme tudi z gradbenim materialom. Prav zaradi teh dveh dejavnikov gradnja na Hvaru ostaja zvesta lokalni gradbeni tradiciji in lokalnim gradbenim materialom.

Prenovo hiše na Hvaru, ki jo predstavljamo v tokratni številki Flasha, je za lastno počitniško uživanje uredil švicarski biro Dolenc Scheiwiller Architekten AG iz Züricha. Prenove so se lotili s prefinjenim odnosom do ohranjanja stare lokalne stavbne dediščine.

Hiša, ki so jo morali razen zunanjih sten skoraj v celoti porušiti, je po prenovi ohranila vse značilnosti mediteranske arhitekture.

Kamnita fasada je ostala z dveh strani zaprta naproti ozkim ulicam.

Tako od zunaj hiša še danes deluje zelo zaprto. Pravo nasprotje pa so njeni na novo zasnovani notranji svobodni in odprti prostori. Osrednji dnevni bivalni prostor je največji prostor v hiši, ki se navidezno in dejansko poveča tudi na privatni vrt, saj se velika steklena drsna vrata lahko v celoti skrije v steno. Meje tega prostora postanejo šele kamniti zidovi sosednjih hiš. Pri prenovi sta bili povezani med seboj dve hiši, kar danes simbolizira široko stopnišče v zgornji etaži, ki hkrati predstavlja tudi zanimivo sedežno garnituro. Zadržani izbor materialov tal ter sten je omejen na kamen, ki ga je mogoče dobiti na otoku. Pohištvo je preprosto, funkcionalno in nevpadljivo. Ponekod je razvito kar iz stavbnih elementov

Zadržano oblikovan ambient dopolnjuje skromna dekoracija ter nekaj pohištvenih kosov moderne klasike, kot je na primer Barcelona počivalnik arhitekta Mies van der Roha, ki ga je oblikoval leta 1927.

(tla se zlijejo v kamin in nato naprej v sedežno garnituro). Zadržano oblikovan ambient dopolnjuje skromna dekoracija ter nekaj pohištvenih kosov moderne klasike, kot je na primer Barcelona počivalnik arhitekta Mies van der Roha, ki ga je oblikoval leta 1927. Hiša je osvobodjena vseh odvečnih prostorov, nepotrebne pohištva in podrobnosti. Lastniki, ki so arhitekti in ljubitelji lepega, se v tej hiši s svojo hčerko resnično spočijejo od vsakdanjega natrpanega življenja, saj se v hiši lahko začutijo bistvo svobodnih prostorov, kamniti mediteranski duh ter neposredna prisotnost morja.